

The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow

18-19 november 2014

نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

به نام خدا

- میزان و چگونگی استفاده از اطلاعات وب در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد

1- میثم داستانی

- کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی ، دانشگاه علوم پزشکی گناباد ، گناباد ، ایران.

2- حامد محمدی

- دانشجوی رشته هوشبری ، کمیته تحقیقات دانشجویی ، دانشگاه علوم پزشکی گناباد ، گناباد ، ایران

*The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow*

18-19 november 2014

نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

فهرست

- مقدمه
- روش کار
- یافته ها
- نتیجه گیری

مقدمه

جامعه امروز به طور گسترده به اطلاعات متکی است ، هر نوع برنامه ریزی ، تصمیم و در مجموع هر نوع فعالیت حیاتی بدون استفاده از اطلاعات به موقع و سازماندهی اطلاعاتی بر مبنای تکنولوژی های جدید امری بدور از واقعیت های جامعه جهانی است. پیشرفت های بسیار و چشمگیر دهه پایانی قرن بیستم در زمینه استفاده از تکنولوژی ارتباطات و توزیع و هماهنگی اطلاعات خصوصاً در امر تحقیقات ، وجود سیستم های نوین ارتباطی و اطلاعاتی را امری حیاتی و ضروری ساخته است. علاوه بر آن پیشرفت های تکنولوژی سخت افزاری و نرم افزاری در سه دهه اخیر که برای انباشت ، بازیافت ، پردازش و جابجایی اطلاعات به خدمت گرفته شده است به حدی است که نادیده گرفتن آن در عرصه رقابت بین المللی باعث از دست رفتن بسیاری از فرصت ها می شود(تقوا، 1380).

مقدمه

استفاده از تکنولوژی اطلاعات و اینترنت این امکان را برای اساتید و دانشجویان فراهم می کند که در سریعترین زمان ممکن به جدیدترین اطلاعات علمی دسترسی پیدا کنند (ابطحی و فعلی، 1387).

مطالعات و تحقیقات نیز نشان داده است که افراد به ویژه در جوامع پیشرفته ، به طور برجسته ای از وب و اینترنت برای شناسایی اطلاعات و حل مساله با اهداف تحصیلی ، شغلی و شخصی استفاده می کنند. رواج استفاده از اینترنت به ویژه در بین نوجوانان و جوانان بسیار زیاد است ، آنها اینترنت را به عنوان منبع اصلی اطلاعات تلقی می کنند.

مقدمه

جوکار 1387 در پژوهش خود با عنوان "مقایسه میزان استفاده از اینترنت در تامین نیازهای اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه اصفهان و دانشگاه شیراز" به این نتایج دست یافت که دانشجویان هر دو دانشگاه به میزان زیاد و به یک میزان جهت تامین نیازهای اطلاعاتی خود از اینترنت استفاده می نمایند. همچنین یکی از مهم ترین دلایل استفاده از اینترنت، جستجوی اطلاعات مرتبط با تحقیق و پژوهش کاربران عنوان کرده است و عدم دسترسی به مدارک تمام متن را مهم ترین مشکل استفاده از شبکه معرفی کرده اند.

مقدمه

دهقان 1388 در پژوهش خود به بررسی میزان استفاده و چگونگی استفاده از اطلاعات وب در دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز پرداخت نتایج نشان داد که اکثر دانشجویان به میزان 62 درصد از اطلاعات وب به مقدار زیادی استفاده می کنند و برای حدود 88 درصد از آنان نیز به طور معمول وب یکی از منابع اطلاعاتی است. دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز هم چنین به هنگام جستجوی اطلاعات بیشتر در جستجوی خبرهای خاص مربوط به زمینه تحقیقاتی خود هستند و میزان جستجوی این نوع اطلاعات در بین پاسخگویان از دیگر انواع اطلاعات جستجو شده بالاتر است (دهقان 1388).

مقدمه

جعفری و دیانی (1389) به بررسی میزان استفاده از اینترنت توسط دانشجویان دانشگاه کابل پرداختند نتایج این مطالعه نشان داد 72 درصد از دانشجویان از اینترنت استفاده می کنند ، این کاربران بیشتر با هدف یافتن اطلاعات علمی و تخصصی ، دست یافتن به اطلاعاتی که در منابع دیگر یافت نمی شود و انجام تکلیف های درسی استفاده می کنند(جعفری & دیانی, 1389). با توجه به موارد گفته شده این پژوهش به میزان و هدف استفاده دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد را از جستجوی اطلاعات وب بررسی می نماید.

روش کار

روش تحقیق بکار رفته در این پژوهش پیمایشی می باشد. جامعه نمونه این پژوهش دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی گناباد می باشند که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شده اند. برای تعیین حجم نمونه براساس مطالعه مشابه و نیز فرمول برآورد یک نسبت تعداد 235 نفر تعیین شد که جهت افت احتمالی نمونه 248 نفر انتخاب شدند. ابزار جمع آوری داده ها استفاده از پرسشنامه بوده که روایی و پایایی آن در مطالعات پیشین بدست آمده است. جهت تجزیه تحلیل اطلاعات نیز از آمار توصیفی با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه 20 استفاده گردیده است.

یافته ها

جدول 1: فراوانی دانشجویان به لحاظ میزان استفاده از اطلاعات وب

ħŽŔŃ	Ž=SS	ŃŦŦŠŠ
ŸŦŸ	ŦŦ	ŃŦŦ
ŦŦ	ŦŦŦŦ	ŦŦŦŦ
ŦŦŦŦ	ŦŦŦŦ	ŦŦŦŦ

یافته ها

برای اطلاع از این امر که دانشجویان بیشتر به منظور دست یابی به چه نوع اطلاعاتی در وب به جستجو می پردازند ، شش هدف عمده برای جستجو در وب از قبیل انتشارات دانشگاهی داوری شده ، راهنماهای آموزش فناوری ، خبرهای خاص مربوط به زمینه های تحقیقاتی خود فرد ، جستجوی استنادات و ارجاعات مقالات ، مقالات مجلات الکترونیکی و وب سایت های کنفرانس ها در نظر گرفته شده است ، که توضیحات مربوط به آن ها در جداولی که در ذیل می آید ارائه شده است.

یافته ها

جدول 2: میانگین جستجوی انواع اطلاعات وب در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد

فرد	میانگین	انواع اطلاعات	میانگین جستجوی انواع اطلاعات
۱	۲۷	انواع اطلاعات	۲۷
۲	۲۸	انواع اطلاعات	۲۸
۳	۲۹	انواع اطلاعات	۲۹
۴	۳۰	انواع اطلاعات	۳۰
۵	۳۱	انواع اطلاعات	۳۱
۶	۳۲	انواع اطلاعات	۳۲
۷	۳۳	انواع اطلاعات	۳۳
۸	۳۴	انواع اطلاعات	۳۴
۹	۳۵	انواع اطلاعات	۳۵

یافته ها

در جدول شماره 2 مشخص است که دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد به هنگام جستجوی اطلاعات بیشتر در جستجوی خبرهای خاص مربوط به زمینه تحقیقاتی خود هستند و میزان جستجوی این نوع اطلاعات در بین پاسخگویان با میانگین 3.17 از دیگر انواع اطلاعات جستجو شده در وب بالاتر است. بعد از آن دانشجویان به ترتیب به جستجوی مقالات مجلات الکترونیک، جستجوی ارجاعات و استنادات مقاله، مقاله های خبری عمومی، راهنماهای آموزش فناوری و دیگر موارد، وب سایت کنفرانس ها و انتشارات دانشگاهی داوری شده می پردازند.

یافته ها

جدول 3: فراوانی پاسخگویان به لحاظ میزان جستجوی هر یک از انواع اطلاعات در وب در بین دانشجویان

ŃŹŔŇ		Ž-šš		ŃŹŔŇ		Ž-šš		ŃŹŔŇ		Ž-šš	
ش'ק	פ	וו'ויפ	ויק	ש'רר	ווצפ	פ					
וו'וי	קת	ק'תץ	וש	ת'תץק	שפ	ץ					
תץ	תש	ת'תץצ	פוו	צ'תץק	פפ	צ					
פ'צק	תפפ	ק'ויץ	צת	ק'תץ	וש	ק					
תשצ	פוי	ש'קץ	פש	ת'ווצ	שוי	ר					
קק	ויפ	ק'צץ	וור	ת'צץ	פוו	ש					
ץשץ	תש	ץ'ץ	ר	ש'צר	צצפ	ת					

یافته ها

جدول شماره 3 میزان جستجوی هر یک از انواع اطلاعات تحت وب را نشان می دهد. براساس نتایج بدست آمده براساس نتایج به دست آمده در این جدول بررسی فراوانی و درصد میزان جستجوی مقالات الکترونیکی در بین دانشجویان را نشان می دهد که بیشترین تعداد افراد با فراوانی 109 نفر که 44 درصد از جامعه دانشجویان را تشکیل می دهند به مقدار زیادی به جستجوی این نوع اطلاعات می پردازند. در مورد جستجوی خبرهای خاص مربوط به زمینه تحقیقاتی افراد در بین دانشجویان با فراوانی 107 نفر به میزان 43.1 درصد به مقدار زیادی به جستجوی این نوع اطلاعات می پردازند. همچنین در مورد جستجوی استنادات و ارجاعات مقاله در بین دانشجویان با فراوانی 91 نفر به میزان 36.7 درصد به مقدار زیادی به جستجوی این نوع اطلاعات می پردازند.

نتیجه گیری

نتایج نشان داد اکثر دانشجویان به طور معمول از اطلاعات وب به عنوان یکی از منابع اطلاعاتی خود استفاده می کنند. و مهمترین اهداف جستجوی اطلاعات در وب را جستجوی خبرهای خاص زمینه تحقیقاتی و جستجوی مقالات الکترونیک بیان نمودند و کمترین میزان استفاده را از انتشارات دانشگاهی دآوری شده داشتند. با توجه به متنوع بودن اطلاعات سطح وب لازم است دانشجویان با اطلاعات معتبر وب آشنایی بیشتری داشته باشند تا بتوانند به طور موثری از این اطلاعات استفاده کنند.

منابع

- ابطی، سید مصطفی، & فعلی، محمد علی. (1387). بررسی میزان مهارت و استفاده اساتید، دستیاران تخصصی و دانشجویان دندان پزشکی از تکنولوژی اطلاعات و اینترنت در سال تحصیلی 1386-1387 در دانشکده دندان پزشکی مشهد. مجله دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، 32(4)، 257-262.
- باقرزاده، راضیه، دهقانی، لیلا، خلقی، بهناز، & افراسیابی، زهره. (2011). چگونگی و محدودیت استفاده از اینترنت جهت آموزش توسط دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر-1387. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، 11(2)، 159-160.
- تقوا، محمدرضا. (1380). استفاده اعضای هیات علمی دانشگاه ها از شبکه های اطلاع رسانی در ایران. مطالعات مدیریت بهبود و تحول، 9(1)، 71-88.
- جعفری، معصومه & دبیانی، محمد حسین. (1389). بررسی میزان و چگونگی استفاده از اینترنت توسط دانشجویان دانشگاه کابل و عوامل موثر و بازدارنده. کتابداری و اطلاع رسانی، 13(3)، 179-204.
- جوکار، عبدالرسول، نعیمی، & شیلا. (2008). مقایسه میزان استفاده از اینترنت در تأمین نیازهای اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه اصفهان و دانشگاه شیراز. فصلنامه کتاب، 19(3)، 223-238.
- حیاتی، زهیر، & ستوده، هاجر. (1381). بررسی عوامل موثر در استفاده از منابع الکترونیکی اطلاعات در میان اعضای هیات علمی دانشگاه های شیراز و علوم پزشکی شیراز با تأکید بر شبکه اینترنت و دیسک های نوری. علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، 19(1)، 104-119.
- دهقان، لیلا. (1388). بررسی میزان آشنایی و کاربرد معیارهای کیفیت اطلاعات وب: نمونه مورد مطالعه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز. (کارشناسی ارشد)، دانشگاه شیراز.
- سلیمانی، حسین. (1390). بررسی نگرش و میزان استفاده اعضای هیات علمی دانشگاه مراغه از شبکه اینترنت. ماهنامه ارتباط علمی، 21(3)، 0-0.

*The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow*

18-19 november 2014

نخستین ہمایش ملے کتابخانہ ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

